

॥ श्रीः ॥

॥ मुकुन्दमाला ॥

घुष्यते यस्य नगरे रङ्गयात्रा दिने दिने ।
तमहं शिरसा वन्दे राजानं कुलशेखरम् ॥

श्रीवल्लभेति वरदेति दयापरेति

भक्तप्रियेति भवलुण्ठनकोविदेति ।

नाथेति नागशयनेति जगन्निवासे-

त्यालापिनं प्रतिपदं कुरु मां मुकुन्द ॥

१

जयतु जयतु देवो देवकीनन्दनोयं

जयतु जयतु कृष्णो वृष्णिवंशप्रदीपः ।

जयतु जयतु मेघश्यामलःकोमलाङ्गो

जयतु जयतु पृथ्वीभारनाशो मुकुन्दः ॥

२

मुकुन्द मूर्ध्ना प्रणिपत्य याचे

भवन्तमेकान्तमियन्तमर्थम् ।

अविस्मृतिस्त्वच्चरणारविन्दे

भवे भवे मेऽस्तु भवत्प्रसादात् ॥

३

नाहं वन्दे तवचरणयोर्ध्वन्द्वमद्वन्द्वहेतोः

कुम्भीपाकं गुरुमपि हरे नारकं नापनेतुम् ।

रम्यारामामृदुतनुलतानन्दने नापि रन्तुं

भावे भावे हृदयभवने भावयेयं भवन्तम् ॥

४

नास्था धर्मे न वसुनिचये नैव कामोपभोगे

यद्यद्भव्यं भवतु भगवन् पूर्वकर्मानुरूपम् ।

- एतत्प्रार्थ्यं मम बहुमतं जन्मजन्मान्तरेऽपि
 त्वत्पादाम्भोरुहयुगगता निश्चला भक्तिरस्तु ॥ ५
- दिवि वा भुवि वा ममास्तु वासो
 नरके वा नरकान्तक प्रकामम् ।
 अवधीरितशारदारविन्दौ
 चरणौ ते मरणोऽपि चिन्तयामि ॥ ६
- कृष्ण त्वदीयपदपङ्कजपञ्जरान्तः
 अद्यैव मे विशतु मानसराजहंसः ।
 प्राणप्रयाणसमये कफवातपित्तैः
 कण्ठावरोधनविधौ स्मरणं कुतस्ते ॥ ७
- चिन्तयामि हरिमेव सन्ततं
 मन्दमन्दहसिताननाम्बुजम् ।
 नन्दगोपतनयं परात्परं
 नारदादिमुनिबृन्दवन्दितम् ॥ ८
- करचरणसरोजे कान्तिमन्नेत्रमीने
 श्रममुषि भुजवीचिव्याकुलेऽगाधमार्गे ।
 हरिसरसि विगाह्यापीय तेजोजलौघं
 भवमरुपरिखिन्नः खेदमद्य त्यजामि ॥ ९
- सरसिजनयने सशङ्खचक्रे
 मुरभिदि मा विरमस्व चित्त रन्तुम् ।
 सुखतरमपरं न जातु जाने
 हरिचरणस्मरणामृतेन तुल्यम् ॥ १०

माभीर्मन्दमनो विचिन्त्य बहुधा यामीश्वरं यातनाः
 नामी नः प्रभवन्ति पापरिपवः स्वामी ननु श्रीधरः ।
 आलस्यं व्यपनीय भक्तिसुलभं ध्यायस्व नारायणं
 लोकस्य व्यसनापनोदनकरो दासस्य किं न क्षमः ॥ ११

भवजलधिगतानां द्वन्द्ववाताहतानां
 सुतदुहितृकलत्रत्राणभारार्दितानाम् ।
 विषमविषयतोये मज्जतामप्लवानां
 भवतु शरणमेको विष्णुपोतो नराणाम् ॥ १२

भवजलधिमगाधं दुस्तरं निस्तरेयं
 कथमहमिति चेतो मा स्मगाः कातरत्वम् ।
 सरसिजदृशि देवे तावकी भक्तिरेका
 नरकभिदि निषण्णा तारयिष्यत्यवश्यम् ॥ १३

तृष्णातोये मदनपवनोद्भूतमोहोर्मिमाले
 दाराऽऽवर्ते तनयसहजग्राहसङ्घाकुले च ।
 संसाराख्ये महति जलधौ मज्जतां नस्त्रिधामन्
 पादाम्भोजे वरद भवतो भक्तिनावं प्रयच्छ ॥ १४

मा द्राक्षं क्षीणपुण्यान् क्षणमपि भवतो भक्तिहीनान् पदाब्जे
 मा श्रौषं श्राव्यबन्धं तव चरितमपास्यान्यदाख्यानजातम् ।
 मा स्मार्षं माधव त्वामपि भुवनपते चेतसाऽपह्नुवानान्
 मा भूवं त्वत्सर्वाव्यतिकररहितो जन्मजन्मान्तरेऽपि ॥ १५

जिह्वे कीर्तय केशवं मुररिपुं चेतो भज श्रीधरं
 पाणिद्वन्द्व समर्चयाच्युतकथाः श्रोत्रद्वय त्वं शृणु ।
 कृष्णं लोकय लोचनद्वय हरेर्गच्छाङ्घ्रियुग्मालयं
 जिघ्र घ्राण मुकुन्दपादतुलसीं मूर्धन्नमाधोक्षजम् ॥ १६

हे लोकाः शृणुत प्रसूतिमरणव्याधेश्चिकित्सामिमां
 योगज्ञास्समुदाहरन्ति मुनयो यां याज्ञवल्क्यादयः ।
 अन्तर्ज्योतिरमेयमेकममृतं कृष्णाख्यमापीयतां
 तत्पीतं परमौषधं वितनुते निर्वाणमात्यन्तिकम् ॥ १७

हे मर्त्याः परमं हितं शृणुत वो वक्ष्यामि संक्षेपतः
 संसारार्णवमापदूर्मिबहुलं सम्यक्प्रविश्य स्थिताः ।
 नानाऽज्ञानमपास्य चेतसि नमो नारायणाद्येत्यमुं
 मन्त्रं सप्रणवं प्रणामसहितं प्रावर्तयध्वं मुहुः ॥ १८

पृथ्वी रेणुरणुः पयांसि कणिकाः फल्गुः स्फुलिङ्गो लघुः
 तेजो निःश्वसनं मरुत्तनुतरं रन्ध्रं सुसूक्ष्मं नभः ।
 क्षुद्रा रुद्रपितामहप्रभृतयः कीटास्समस्तास्सुराः
 दृष्टे यत्र स तावको विजयते भूमाऽवधूतावधिः ॥ १९

बद्धेनाञ्जलिना नतेन शिरसा गात्रैस्सरोमोद्गमैः
 कण्ठेन स्वरगद्गदेन नयनेनोद्गीर्णबाषाम्बुना ।
 नित्यं त्वच्चरणारविन्दयुगलध्यानामृतास्वादिनाम्
 अस्माकं सरसीरुहाक्ष सततं सम्पद्यतां जीवितम् ॥ २०

हे गोपालक हे कृपाजलनिधे हे सिन्धुकन्यापते ।

हे कंसान्तक हे गजेन्द्रकरुणापारीण हे माधव

हे रामानुज हे जगत्त्रयगुरो हे पुण्डरीकाक्ष मां

हे गोपीजननाथ पालय परं जानामि न त्वां विना ॥ २१

भक्तापायभुजङ्गगारुणमणिस्त्रैलोक्यरक्षामणिः

गोपीलोचनचातकाम्बुजमणिस्सौन्दर्यमुद्रामणिः ।

यः कान्तामणिरुक्मिणीघनकुचद्वन्द्वैकभूषामणिः

श्रेयो देवशिखामणिर्दिशतु नो गोपालचूडामणिः ॥ २२

शत्रुच्छेदैकमन्त्रं सकलमुपनिषद् वाक्यसम्पूज्यमन्त्रं

संसारोत्तारमन्त्रं समुपचिततमस्सङ्घनिर्याणमन्त्रम् ।

सर्वैश्वर्यैकमन्त्रं व्यसनभुजगसन्दष्टसन्त्राणमन्त्रं

जिह्वे श्रीकृष्णमन्त्रं जप जप सततं जन्मसाफल्यमन्त्रं ॥ २३

व्यामोहप्रशमौषधं मुनिमनोवृत्तिप्रवृत्त्यौषधं

दैत्येन्द्रार्तिकरौषधं त्रिभुवने सञ्जीवनैकौषधम् ।

भक्तात्यन्तहितौषधं भवभयप्रध्वंसनैकौषधं

श्रेयःप्राप्तिकरौषधं पिब मनः श्रीकृष्णादिव्यौषधम् ॥ २४

आम्नायाभ्यसनान्धरण्यरुदितं वेदव्रतान्यन्वहं

मेदश्छेदफलानि पूर्तविधयस्सर्वे हुतं भस्मनि ।

तीर्थानामवगाहनानि च गजस्नानं विना यत्पद-

द्वन्द्वाम्भोरुहसंस्मृतिं विजयते देवस्स नारायणः ॥ २५

श्रीमन्नाम प्रोच्य नारायणाख्यं

के न प्रापूर्वाञ्छितं पापिनोऽपि ।

हा नः पूर्वं वाक्प्रवृत्ता न तस्मिन्

तेन प्राप्तं गर्भवासादिदुःखम् ॥

२६

मज्जन्मनः फलमिदं मधुकैटभारे

मत्प्रार्थनीयमदनुग्रह एष एव ।

त्वद्भृत्यभृत्यपरिचारकभृत्यभृत्य-

भृत्यस्य भृत्य इति मां स्मर लोकनाथ ॥

२७

नाथे नः पुरुषोत्तमे त्रिजगतामेकाधिपे चेतसा

सेव्ये स्वस्य पदस्य दातरि सुरे नारायणे तिष्ठति ।

यं कञ्चित्पुरुषाधमं कतिपयग्रामेशमल्पार्थदं

सेवायै मृगयामहे नरमहो मूढा वराका वयम् ॥

२८

मदन परिहर स्थितिं मदीये

मनसि मुकुन्दपदारविन्दधाम्नि ।

हरनयनकृशानुना कृशोऽसि

स्मरसि न चक्रपराक्रमं मुरारेः ॥

२९

तत्त्वं ब्रुवाणानि परं परस्मात्

मधु क्षरन्तीव सतां फलानि ।

प्रावर्तय प्राञ्जलिरस्मि जिह्वे

नामानि नारायणगोचराणि ॥

३०

इदं शरीरं परिणामपेशलं

पतत्यवश्यं श्लथसन्धिजर्जरम् ।

किमौषधैः क्लिश्यसि मूढ दुर्मते

निरामयं कृष्ण रसायनं पिब ॥

३१

दारा वाराकरवरसुता ते तनूजो विरिञ्चः

स्तोता वेदस्तव सुरगणो भृत्यवर्गः प्रसादः ।

मुक्तिर्माया जगदविकलं तावकी देवकी ते

माता मित्रं वलरिपुसुतस्त्वय्यतोऽन्यन्यं जाने ॥

३२

कृष्णो रक्षतु नो जगत्त्रयगुरुः कृष्णं नमस्याम्यहं

कृष्णेनामरशत्रवो विनिहताः कृष्णाय तस्मै नमः ।

कृष्णादेव समुत्थितं जगदिदं कृष्णस्य दासोऽस्म्यहं

कृष्णो तिष्ठति सर्वमेतदखिलं हे कृष्ण रक्षस्व माम् ॥ ३३

स त्वं प्रसीद भगवन् कुरु मय्यनाथे

विष्णो कृपां परमकारुणिकः किल त्वम् ।

संसारसागरनिमग्नमनन्त दीनम्

उद्धर्तुमर्हसि हरे पुरुषोत्तमोऽसि ॥

३४

नमामि नारायणपादपङ्कजं

करोमि नारायणपूजनं सदा ।

वदामि नारायणनाम निर्मलं

स्मरामि नारायणतत्त्वमव्ययम् ॥

३५

- श्रीनाथ नारायण वासुदेव
 श्रीकृष्ण भक्तप्रिय चक्रपाणे ।
 श्रीपद्मनाभाच्युत कैटभारे
 श्रीराम पद्माक्ष हरे मुरारे ॥ ३६
- अनन्त वैकुण्ठ मुकुन्द कृष्ण
 गोविन्द दामोदर माधवेति ।
 वक्तुं समर्थोऽपि न वक्ति कश्चित्
 अहो जनानां व्यसनाभिमुख्यम् ॥ ३२
- ध्यायन्ति ये विष्णु मनन्तमव्ययं
 हृत्पद्ममध्ये सततं व्यवस्थितम् ।
 समाहितानां सतताभयप्रदं
 ते यान्ति सिद्धिं परमां च वैष्णवीम् ॥ ३८
- क्षीरसागरतरङ्गशीकरा-
 सारतारकितचारुमूर्तये ।
 भोगिभोगशयनीयशाधिने
 माधवाय मधुविद्विषे नमः ॥ ३९
- यस्य प्रियौ श्रुतिधरौ कविलोकवीरौ
 मित्रे द्विजन्मवरपद्मशरावभूताम् ।
 तेनाम्बुजाक्षचरणाम्बुजषट्पदेन
 राज्ञा कृता कृतिरियं कुलशेखरेण ॥ ४०
- इति कुलशेखरआळ्वारविरचितं मुकुन्दमालास्तोत्रं सम्पूर्णम् ॥